

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р инж. Стефан Маринов Казаков

на дисертационен труд на инж. *Мариян Илиев Рахнев* на тема:

„Мрежоцентричен подход при моделиране и оптимизиране на съвременни транспортни технологии в логистиката“

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование: 5. „Технически науки“, Професионално направление: 5.13. „Общо инженерство“, Докторска програма: „Инженерна логистика“

1. Общо описание на дисертационния труд

Дисертационният труд е структуриран в увод, три глави, заключение и използвана литература. Обемът на дисертацията е 126 страници, включващи 34 фигури и 11 таблици. Направен е обзор на 102 заглавия (56 на кирилица и 46 на латиница) и 34 електронни адреса. Всяка глава завършва с изводи, а в заключителната част са представени общите изводи от научното изследване.

2. Актуалност на проблема

В научното изследване проблемът определя своята актуалност, чрез изследване на транспортните логистични системи, прилагане на системния подход при организацията и управлението на комбинираните транспортни технологии и приложение на интегралния подход при оптимизиране структурата на логистичните вериги за доставки, изградени от логистични системи. В изследването е отбелязано, как в съвременните условия логистиката бележи динамично развитие, което при нарастващото производство, пазара и конкурентната среда, намира все по-широко изражение, както в географски, така и в секторен аспект. В основата на тази насоченост е възприемането на

интегралния подход и прилагането на съответните инструменти при управлението на материалните потоци от възникването, през всички фази на движение (снабдяване, производство, дистрибуция), до крайния потребител. В този ред постигането на по-висока степен на внедряване в управлението на логистичните дейности на фирмено и междуфирмено равнище, е една от важните задачи за осигуряването на повече възможности за по-добра организация в действията на отделните участници във веригата на доставки, повишава ефективността на логистичните задачи и рационализация при използването на ресурсите.

3. Аналитична оценка на естеството и достоверността на материала и приносите в дисертацията.

Глава първа описва анализ на състоянието на комбинираните транспортни логистични системи, както и на инфраструктурата за реализацията им на територията на Република България.

Представено е взаимодействието между логистичните транспортни системи, в чиято основа е съвкупност от дейности, насочени към постигането на обща цел, чрез най-доброто използване на характеристиките и ресурсите за съответните видове транспорт при извършване на превозни процеси.

Обект на изследването е идея за изграждане, развитие и реализиране при организацията и управлението на комбинирани превози в логистичната верига за доставки, която се разглежда в контекста на отделните видове транспорт и същевременно се проследява състоянието на прилежащата ѝ инфраструктура.

Във **втора глава** е представен подход за проектиране и управление на комбинирани транспортни системи, като е доказана икономическата им

ефективност. Направен е анализ на икономическата себестойност на комбинирана транспортна логистична система.

В **трета глава** е предложен интегрален подход за оптимизиране структурата на логистичните вериги за доставки с използване на инструменти на математическото оптимизиране, чрез избор на маршрути в транспортна мрежа. Представен е алгоритъм на комплексна методика за проектиране на логистични вериги, канали и мрежи. Чрез графи е анализиран участък от международната транспортна мрежа с цел определяне на най-кратки пътища, както и определяне на оптимални маршрути с използване на критериите „разстояние“ и „време“. Моделът е разширение на знанието по проектиране на такива системи, което може да бъде използвано, както за решаване на непосредствени задачи, така и за получаване на нови изводи и поуки от практиката. Получените от изследването знания позволяват да се направят прогнози за бъдещите приложения на разработения модел и да се предложат пътища и конкретни научни изследвания за тяхното изпълнение.

4. Основни приноси

На базата на извършения анализ и изследвания авторът претендира за следните **научни и практико-приложни приноси**:

1. Направен е анализ и обобщено представяне на научно-практическата рамка за състоянието на мрежата за комбиниран транспорт в Република България, като сегмент за функциониране на транспортната логистична система за комбиниран транспорт.

2. Предложен е системен подход в управлението на системата за комбинирани превози, както и модели и методики за проектиране и управление

на логистична транспортна система с цел подобряване икономическата ефективност на този вид транспорт.

3. Приложен е интегралния подход при оптимизацията на структурата на логистичните вериги за доставки в транспортна логистична система, чрез използване на математическо моделиране и оптимизиране. Интегралната парадигма е приложима единствено с разглеждането на стойностната верига, като основна комплексна (интегрална) характеристика на материалния поток.

4. Представено е приложение на теорията на графите и линейното програмиране в оптимизацията на елементите и структурата на логистичните вериги.

На базата на резултатите от проведените в съответствие с целта и задачите на дисертационния труд теоретични изследвания, авторът претендира, че дисертационното изследване може да послужи при решаване на следните проблеми:

1. Развитие и актуализация на националната стратегия за позициониране на транспортните коридори и мрежи за комбинирани транспортни дейности, чрез прилагане на специализирани алгоритми за решаване на оптимизационни процедури.

2. Развитие и актуализация на националната стратегия за позициониране на мрежата от логистични интермодални терминали, отговарящи на изискванията за съвременни товаро-превозни услуги за осигуряване на по-добра координация между отделните видове транспорт в посока развитието на интермодалните услуги, установяване на надеждни и бързи железопътни връзки между терминалите.

3. Провеждане на активна политика за междуправителствено сътрудничество на важни за региона логистични проекти касаещи комбинирания транспорт с цел развитие на коридора Европа-Кавказ-Азия, т.е. перспективи за взаимосвързаност на Евразийските и Европейските транспортни коридори.

5. Автореферат

Авторефератът отразява съдържанието на дисертационния труд и постигнатите резултати и приноси на докторанта. Представен е според изискванията на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“.

6. Личен принос на автора и публикационна дейност

Разработените в докторантурата материали са представени и обсъждани на Научни форуми през 2020г. и 2021г., организирани от НВУ „Васил Левски“, както и в сборниците с научни трудове на ШУ „Епископ Константин Преславски“ през 2020г.

Част от резултатите от проведените в дисертационния труд теоретични изследвания са публикувани в международни научни списания.

Според горепосоченото се доказва, че изследванията на докторанта по темата са апробирани пред научни форуми в национален и чуждестранен формат, където академичната общност се е запознала със съдържанието на научното изследване и постигнатите резултати от инж. Мариян Рахнев.

7. Критични бележки и препоръки по дисертацията и автореферата

7.1. Да се обърне внимание на подредбата на заглавията на английски език в литературните източници.

7.2. В трета глава не е необходимо толкова подробно да се разглежда теорията на графите.

8. Заключение

Считам, че представеният ми за рецензиране дисертационен труд, автореферат към него отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за приложението му и предлагам на научното жури да вземе решение за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на инж. Мариян Илиев Рахнев в област на висше образование: 5. „Технически науки“, Професионално направление: 5.13. „Общо инженерство“, Докторска програма: „Инженерна логистика“.

5.06.2023 г.

Рецензент: .....

/доц. д-р инж. Стефан Казаков/